

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Cenzura: do 9 petih vrst 4 1 D, od 10—15 petih vrst 4 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslaste, izjave, reklame, preklicani petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.
 Popusti le pri naročilih od 11 objav naprej. — Insertni davek posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Uredništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefon št. 34.

Dopolnje sprejema le podpisane in založeno frankovane.
 Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
 v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	v Jugoslaviji		v inozemstvu
	v Ljubljani	po pošti	
12 mesecev	Din 120—	Din 144—	Din 216—
6	60—	72—	108—
3	30—	36—	54—
1	10—	12—	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

TRST IN REKA.

Trst pretresa nova nervoznost. Povod za njo je dal sestanek paritetne komisije v Opatiji, ki ima nalogo, da končno uredi reško vprašanje in da reškemu pristanišču novega prometnega življenja. Pretekli teden so naglašali italijanski listi in politiki v Trstu, da ima biti Trst trgovska predstraža v novi trgovini med Italijo in Jugoslavijo. Danes pa se že stražijo pred mislijo, da utegne na novourejeni reški promet prineseti Trstu in njegovi bodočnosti ogromno škodo. Trst ubijajo Benetke, odkar je prišel pod streho italijanske domovine, in sedaj se bliža za Trst nov udarec z vzhodne strani severnega Jadrana.

Trgovski krogi menijo, da stvar glede Reke ni tako nedolžna, kakor jo slikajo nekateri njihovi gospodarski politiki, izvajajoč, da nova Reka nikakor ne bo prinašala Trstu škode, marveč bo le pomagala pritegniti in urediti promet Jadrana s širokim njegovim zaledjem. Tega docela ne verjamejo, toda s strani, ki misli, da je poklicana, tolažiti Trst, in mu dati nove vzpodbe, prav te dni podudarjajo z vsjo silo, da se Trstu nikakor ni bati za svojo prihodnost. Treba le presojati položaj čisto objektivno in mirno. Reka in Trst iščeta poti, da pridobita svoj izgubljeni trgovski teritorij nazaj, in sicer tako, da si pri tem ne bosta delala konkurence, marveč kar gravitira proti Reki, pojde s svojim prometom na Reko, in kar gravitira proti Trstu, pojde s svojim prometom na Trst. Mislijo, da bo precej tako, kakor je bilo v predvojnem času. V urejeni Reki vidijo le obnovo nekdanje jadranske trgovine in trgovske delavnosti, ki je bila pred vojno v Trstu tako živahna. Res je, da se sedanja pogajanja tikajo v prvi vrsti Reke, ali v obsežnejšem oziru zadevajo vse trgovsko življenje severnih krajev in so vsled tega za Trst največjega interesa. Treba pa je predvsem trgovskih odnošajev z jugoslovenskim zaledjem, ki je prvi del onega velikega zaledja, katero si hočeta osvojiti Trst in Reka.

Nadalje modrujejo, da mora priti po prizadevanju tržaških krogov in rimske vlade med Trstom in Reko do nekake medsebojne odvisnosti v trgovini z zaledjem. Sedaj imajo pasti vse umetne ovire med Italijo in Jugoslavijo in priti ima do ugodne tarifne politike. Italijani pravijo, da se je treba pri tem spomniti okolnosti, kako jim je škodovalo to, da se

Jugoslavija ni bila pridružila takozvani jadranski železniški tarifi ne napram Trstu in ne napram Reki. To je onemogočalo dobre trgovske stike z Avstrijo, Češkoslovaško in Madžarsko in tako je bil Trst odzvet silni koeficient v boju s severnimi pristanišči. Postaviti se ima nekaka enakost med pristaniščema v Trstu in Reki, kar da sta sestanek v Opatiji in baš pričeto trgovsko zborovanje v Rimu. Tržačani sodijo končno, da je čas zelo drag in da bo Jugoslavija to upoštevala ter hitela storiti vse, kar bi radi dosegli za svoje življenje.

Tržaška skrb za bodočnost je povsem razumljiva. Oni, ki gledajo globlje, vidijo, da italijanska vlada sicer skuša ščititi Trst, toda tega ne more storiti v taki meri, da bi Trstu zaščitila res kaj zalega. Tu je Genova in tu so Benetke, ki sanjajo o vzpostavitvi nekdanjega beneškega sijaja na Jadrani in je radi tega že donel v Trst oster klic, da naj se vda novim razmeram, s čimer se je hotelo reči, da naj Trst opusti vsako misel, da se mu povrnejo morda stari časi, ali da nastanejo še boljši, potem pa hoče Reka tudi doseči svoje stare čase, če ne še boljše. Italijanska vlada brez dvoma misli bolj na Trst nego na Reko. Pa tudi jo tržaški prizadeti krogi vedno spominjajo na njeno dolžnost, ki jo ima do Trsta. Tako je v zadnjem zasedanju italijanskega parlamenta neki govornik proti santmargheritski konvenciji rekel, da Trst ni zadosti zavarovan pred konkurenco Reke. Tržaški trgovci so pred kratkim predložili rimski vladi novo spomenico, proseč zaščite Trsta pred Reko in izposlovanje jugoslovenskega prometa preko Trsta za Dalmacijo. Italija sicer res trosi velike svote za Reko, ali ko so n. pr. trgovci z Reke prosili italijansko vlado, da naj svojo jadransko tarifo, ki velja za Trst, razširi tudi na Reko, je ostal predsednik Mussolini gluha na obe ušesi. Po tej tarifi stane prevoz blaga z Reke n. pr. do Dunaja 300 lir za vagon več nego prevoz jednakega blaga iz Trsta na Dunaj.

Tako ima Italija velike težave s svojimi severnimi jadranskimi lukami, med katere preštevava, čisto po nepotrebi, tudi reško. Ako bi bila Italija pustila Reko lepo na miru, bi bila Reka že danes cvetoče morskopristanišče in v tem slučaju bi bilo boljše poslano tudi Trstu nego mu je sedaj. Italija sama preveč meša se-

verno jadransko vprašanje in, kakor kaže sestanek v Opatiji, še sedaj ni prišla do pravega spoznanja, kako se mora urediti severni Jadran, da bo prav tudi za prizadete Jugoslovane in ne le za velenacionalno italijansko politiko. Ta brezmiselna politika se je vsedla sedaj na Baroš

Komisija v Opatiji razmotriva baroško vprašanje.

ITALIJANI NE ODNEHUJEJO GLEDE BAROŠA.

PETA SEJA PARITETNE KOMISIJE.
 (Oficijalni komuniké.)

— Opatija, 7. marca. (Izv.) O današnji seji paritetne komisije, ki se je sestala danes zvečer v rdeči dvorani hotela »Regina«, je bil izdan ta-le oficijelni komuniké, ki veli:

»Danes je bila peta seja paritetne komisije. Prisotni so bili vsi člani obeh delegacij in generalni tajnik senator Casatti.

Predsednik komisije senato Quartieri potrjuje začetkom svoje v imenu italijanske delegacije ugovor, ki ga je dala italijanska delegacija na sobotni seji komisije dne 3. t. m. kot odgovor na rezervo jugoslovenske delegacije, to je: smatrali je izpraznitve Sušaka za popolnoma zadovoljivo v smislu odredb, nahajajočih se v santmargheritski konvenciji, ki jasno in bistro govori samo o izpraznitvi Sušaka.

nadalje je smatrali, da to odgovarja tendencam santmargheritske konvencije, po kateri se imajo vršiti razprave o vseh raznih vprašanih istodobno, o vprašanih, ki so navčena v členu 4. gorenjega sporazuma in katere vprašanja imajo medsebojno politično tehnično važnost.

Predsednik delegacije kraljevine S. H. S. dr. Rybář odgovarja: z ozirom na to, ker še niso dospela nadaljina navodila njegove vlade, ni v položaju dati drugačne izjave, kakor je ona, ki jo je bil podal na seji dne 3. t. m., obenem pa si pridržuje pravico, da to stori na bodoči seji paritetne komisije.

Pred zaključkom se je paritetna komisija odobrila nekatero sporazume glede prometa med Reko in Sušakom.

— Opatija, 7. marca. (Izv.) Z ozirom na sedanji položaj v paritetni komisiji in na današnji večerni njen komuniké je lahko sklepati, da normalni promet med Reko in Sušakom ne bo še tako kmalu vzpostavljen. Zadevna pogajanja za vzpostavitev in olajšavo prometa se bodo gotovo delj časa zavlekla in je torej pričakovati, da bo sedanje stanje v prometu med Sušakom in Reko trajalo gotovo mesec dni. Kakor je iz gorenjega oficijelnega poročila

in Delto in od tam hoče, kakor se zdi, napraviti nov nered na severnem Jadranu, ki prinese lahko Reki pogin, Trstu pa tudi ne bo prav nič koristil. Brez zadovoljne Jugoslavije ne bo življenja in prometa ob Jadrani in zlasti ne na Reki in tudi ne v Trstu.

sklepati, vstraja italijanska delegacija na stališču, da se Delto in Baroš mogoče izpraznita šele po popolni vzpostavitvi prometa med Reko in jugoslovenskim zaledjem.

PREDSEDNIK NAŠE DELEGACIJE BO POZVAN V BEOGRAD.

— Beograd, 8. marca. (Izv.) V zunanem min. se vrše z ozirom na položaj v paritetni komisiji neprestane konference med zunanjim ministrom in takozvano posvetovalno komisijo. Snoči je bila razširjena vest, da namerava vlada po-klicati predsednika naše delegacije dr. O. Rybářa v Beograd, da sam osebno obširno in objektivno poroča o položaju v paritetni komisiji in o tendencah, ki jih zasledujejo Italijani. Pri tej priliki pa poda dr. Rybář tudi poročilo o dosedanjih uspešnih rimskih konferencah glede Južne železnice. Ostali člani naše delegacije ostanejo v Opatiji v svrhu kontrole in informacij o dogodkih na Reki.

DR. RYBAR SE ČUDI ITALIJANSKI RAZBURJENOSTI.

— Opatija, 7. marca. (Izv.) V razgovoru s poročevalcem »Corriere della Sera« je rekel naš delegat dr. Rybář: Čudim se, ko slišim, da je z naše strani formulirana rezerva napravila neugoden vtisk. Ponavljam, da streme naše intencije po sporazumnem nastopanju, da se izrazi ves trud v svrhu, da doseže naše delo one rezultate, ki si jih želita obe strani. Mi nismo nameravali nič drugega nego samo potrditi to, kar smatramo za svojo pravico in kar Italijani dobro poznajo od časa, ko so podpisali rapalsko pogodbo. Zato pa bi ne smela naša rezerva nikogar presenetiti in ne more napraviti nevspešnega vtiska. Po naši sodbi nima ta rezerva nikakega posebnega značaja. Mi hočemo, da se delo nadaljuje in se čas ne izgublja. V resnici smo že zahtevali, da naj izvedenci v pristaniških stvareh brez drugega nadaljujejo svoje delo. Tako se pospeši upostavitve železniškega prometa, ki se zaradi okoliščine tehničnega značaja ne more pričeti, predno ne prične funkcionirati reško pristanišče, če tudi v malem obsegu.

ITALIJANSKI TISK IN POSVETOVANJE STROKOVNJAKOV NA REKI.

ITALIJANSKE OFICIJELNE IZJAVE.

— Rim, 7. marca. (Izv.) Italijanski tisk z nekako prihuljeno hladnokrvnostjo komentira rezervo jugoslovenskih delegatov v vprašanju Delte in Baroša. Italijanom je zelo mučno, da se niso popolnoma uresničili njih načrti, vendar izjavljajo italijanski delegati, ki sodelujejo na konferenci za sklenitev italijansko - jugoslovenske trgovinske pogodbe, da nastale kontroverze med obema delegacijama v Opatiji niso nepremostljive in da ne bo nikakih težkih posledic. Mussolini pa kategorično zahteva od Beograda, da se mora promet med Reko in zaledjem upostaviti takoj po izpraznitvi Sušaka. To je med obema strankama še vedno sporno.

»Messaggero« zahteva v odločnem tonu, da mora Jugoslavija v prvi vrsti pokazati dobro voljo za sporazum. List pa dalje izraža upanje, da se paritetni komisiji v Opatiji posreči upostaviti normalno življenje na Reki v smislu santmargheritskega sporazuma. Italija stori vse, da se izvrši sporazum med Beogradom in Rimom, da nastopi med obema državama prijateljsstvo.

V vseh krogih pa je splošno pozornost vzbudilo oficijelno poročilo, priobčeno v »Agenziiji Volta«. To poročilo veli med drugim: Minister zunanjih zadev je odposlal italijanski delegaciji v Opatiji navodila, da ima klub jugoslovenskih rezerv v vprašanju Delte in Baroša nadaljevati posvetovanje. Dalje upajo Italijani, da bo jugoslovenska delegacija umaknila svojo rezervo, naglašajoč, da rezerva jugoslovenske delegacije nikakor ne odgovarja izjavam beogradske vlade, ki je Mussoliniju obljubila s svoje strani preprečiti vsak zastoj dela v paritetni komisiji, pravijo, da santmargheritske konvencije govore le o »izpraznitvi Sušaka«.

V Rimu so nekoliko konsternirani zaradi dogodkov na Reki ter še enkrat poudarjajo, da se mora sporazum izvršiti na prijateljski način. Italiji je do tega zelo mnogo ležeče z ozirom na zunanje-politični položaj.

ZA OBNOVO ZELEZNIŠKEGA PROMETA.

— Sušak, 7. marca. (Izv.) Na Reki so se mudili jugoslovenski in italijanski eksperti, da so proučili vsa vprašanja, ki so v zvezi s prometom med Jugoslavijo in Reko. Tovarnarstvo posvetovanje je bilo zelo dolgo. Izdelan je podroben program za promet s potniki in prtljago in dosežen sporazum za kolodvorskega šefa, ki bo Jugosloven, in za naše železničarsko osebje na reški postaji. Na dan bosta vozila med Reko in Zagrebom

A. E. W. Mason:

KLIC NA POMOČ.

»Roman.«

»Dejstva delujejo po vaši teoriji, gospod Hanaud. Mladi mož s črnimi brki se ni vrnil v hišo v Ženevo. Nekje na cesti je srečal zaprti voz iz Ženeve. Peljal je voz nazaj v Aix — — — Tu mu je pa druga stvar prišla na misel in zaklical je: »Toda ne! Saj smo še vedno na nepravni poti. Poglejte! Saj so se vrnili domov pet minut pred tretjo uro.«

Pet minut pred tretjo! To je vendar podrl vso Hanaudovo teorijo o avtomobilu. Morilci so zapustili vilo med ednajsto in dvanajsto, skoraj gotovo pred poldnavjasto. Avto je bil stroj šestdesetih konjskih sil in ceste so bile gotovo proste. Potniki pa so prišli domov šele ob treh. Vrhutega je bil voz zopet v Aixu že ob štirih. Jasno je torej, da niso potovali z vozom.

»Ženevska ura je celo uro za francosko.« je dejal Hanaud kratko. Izgledalo je, kakor da ga bi bilo to pismo razočaralo. »V hiši gospe Gobin bo tri četrt na dve po naših tukajšnjih urah.«

Hanaud je zvanj njeno b. reka.

»Sedaj gremo, pismo pa vzamemo s seboj.« Hanaud se je ogledal po sobi in vzel rokavico, ki je ležala na mizi, rekoč: »Pozabil sem jo pri vas.« in vtaknil jo je v svoj žep. »Sicer pa, kje je brzojavka Marte Gobin?«

»Vtaknil ste jo v svojo listnico.«

»Res?«

Hanaud je odprlo svojo listnico in našel brzojavko v njej. Obraz se mu je zasvetil.

»Dobro!« je rekel z važnim glasom: »Ker imamo to brzojavko, mora biti pa še druga vest, poslana od Adele Rossignol v Aix, ki pravi, da je Marta Gobin, ta sitna sosedka, ki v vsako stvar vtika svoj nos in ki je brezdvomno čitala oglas Mr. Ricarda, na potu tu sem. Na tak neroden način seveda vest ni bila poslana, toda njen pomen bo približno tak. Ujeli ga bomo.« In nenadoma je postal njegov obraz zelo temen. »Moram ga dobiti-kajti smrt! Marte Gobin mu ne morem odpustiti. Uboga, nedolžna žena, ubita kot ovca tik pred nami! Ne, tega mu ne morem odpustiti.«

Ricardo si ni bil na jasnem, ali je bil to sedanji umor Marte Gobin, ali pa dejstvo, da je bil premagan in prevaran, stvar, ki je Hanaud ni mogel pozabiti. Toda diskrepcija ga je silila k molku.

»Idimo,« je rekel Hanaud. »Pa z liftom,«

Peljala ste se v vežo, ki je bila zaprta. Truplo Marte Gobin so bili spravili v mestno mrtvašnico. Hotelsko življenje je spet šlo svojo staro pot.

»Monsieur Besnard je menda že odšel?« je vprašal Hanaud vratarja in ko mu je ta pritrdil, je šel naglo skozi hišna vrata.

»Toda tu je kraja pot,« je dejal Ricardo, ki je tekel za njim, »zadaj skozi vrt in dol po stopnicah.«

»Sedaj smo že tu,« je dejal Hanaud. Hitela sta navzdol po cesti, ki je vodila v krogu okoli hotela. Za Hanaudovim hotelom je čakal Ricardov avto.

»Najprvo moramo iti v Besnardov urad. Ubogi možak ne bo imel pojma, kdo je bila Marta Gobin in kaj jo je spravilo v Aix. Razven tega moramo pa še telefonirati.«

Hanaud je ostal četrt ure sam s komisarjem. Ko je prišel ven, je pogledal na uro.

»Ravno prav bomo prišli, mislim,« je dejal. Stopil je v avto. Umor Marte Gobin na njenem potu od postaje bo vzmernil naše prijatelje. Večerni listi bodo o njem pisali in ti dobri ljudje, izvzemši one v Ženevi, bodo to čitali za zabavo. Ne vedo pa, da je Marta Gobin včeraj zvečer pisala pismo. Naprej, idimo!«

»Kam pa?« je vprašal Ricardo.
 »Kam?« je vzkliknil Hanaud. »V Ženevo na prihod. Zakaj se pa?«

XII.

Steklenica iz aluminija.

»Telefoniral sem Lemerreu, policijskemu ravnatelju v Ženevi,« je dejal Hanaud, ko je avto vozil iz Aixu po cesti proti Annecyju. »Gotovo že stražijo hišo. Prišli bomo pravočasno. Dokler ne nastopi tema, ne bodo ničesar ukrenili.«

Četudi je govoril z velikim zaupanjem, je vendar njegova govornica kazala nemir. Sedel je spredaj v vozu in neprestano gledal naprej, kot da bi hotel čimpreje videti Ženevo.

Ricardo je bil precej razočaran. Peljali so se pri belem dnevu v Ženevo, da aretirajo gospodično Celiho in njene pomagače. In Hanaud ne prihaja preoblečen. Hanaud je bil, kot je Ricardo opazil, kar pozviljen na tej dramatski ekspediciji, na katero sta se podala. Zdelo se mu je, da nekaj ni v redu pri velikem detektivu, ki gre na lov brez umetne brade.

»Toda, dragi prijatelji, zakaj pač?« je razlagal Hanaud. »Ko se bo zvečnilo, bova skupaj večerjala v Restaurant du Nord ob jezeru. Nikakor ni prijetno, jesti juho z umetno brado. Ali ste že to poskusili? In od strani vas pa vsakdo gleda, ker natanko vidi, da je umetna. Nočem, da bi danes občinstvo spoznalo, da sem detektiv, zato ne grem preoblečen.«

Štiri para vozov. Sklepe morajo odobriti še kompetentni činitelji.

— Sušak, 7. marca. (Izv.) Včeraj so imeli šod pridobitni krogi s Sušaka in iz Bakra. Na šod so prišli tudi vsi trije jugoslovenski delegatje iz Opatije in štirje eksperti. Razpravljala so se gošpodarska in trgovska vprašanja in so se vse želje in zahteve predložile delegatom, ki so se nato vrnili v Opatijo. V Beograd so pozvani eksperti jugosl. delegacije Kučić, Bellen, dr. Ružič in Mogan.

FASISTOVSKI ZLOČIN NAD JUGOSLOVENSKIM DIJASTVOM.

— Sušak, 7. marca. (Izv.) Danes popoldne so izvršili reški fašisti nov, vnebovpič zločin nad našim jugoslovenskim dijastvom. Ob 13. so se po končanem šolskem pouku vračali s Sušaka na Reko domov štirje gimnazijski dijaki. Na trgu Scarpa jih je napadla

skupina mladih reških fašistov. V strastni besnosti so fašisti pograbil šolske knjige in jih popolnoma raztrgali. Dijake so nato še pretepli in opljuvali. Ves prizor je mirno gledal 20 korakov od tam stoječ karabinjer, ki ni čutil za potrebno, da bi interveniral. Na Sušaku je zavladovalo med prebivalstvom splošno razburjenje. Prebivalstvo ne more razumeti, zakaj nima Mussolini toliko moči, da bi krotil divjanje Giuntininih fašistov, ko je svečano obljuboval, da se sporazum med obema državama izvode na prijateljski način.

— Opatija, 7. marca. (Izv.) Italijanski krogi paritetne komisije skušajo nastop reških fašistov proti Jugoslovenom zatemeti oziroma prikriti ter so danes forsirali v napol oficijelne časnikarske agenture vesti, ki skušajo fašistovski nastop paralizirati s sličnimi pojavi na Sušaku proti Italijanom. Na Sušaku pa se do danes ni pripetilo absolutno nikak slučaj.

Telefonska in brzojavna poročila

Težkoče na konferenci v Nišu.

— Beograd, 8. marca. (Izv.) Včeraj zjutraj je prispel v Beograd predsednik niške konference načelnik Zika Lazič. Včeraj ob 11. dopoldne je g. Lazič zelo obširno poročal o dosedanjih uspehih konference Pašiču, dr. Ninčiču in Vujičiću. Niška konferenca je v bistvu dosegla gotove uspehe, vendar so na seji, vršeni se 6. t. m. nastale gotove diference oz. težkoče. Na omenjeni seji je bila med obema delegacijama zelo živahna razprava. Bolgarski delegati so predvsem z vso resnostjo navajali, da je Bolgarski absolutno nemogoče udušiti gibanje makedonskih komitafev, ker ji prilačuje za to potrebna oborožena sila. Pri akciji proti komitomu je od strani Bolgarske potrebno povečanje vojaškega kontingenta, kar pa bi nasprotovalo določili neuvilivske mirovne pogodbe. Naša delegacija pa je ugovarjala, da ima oficijelna Bolgarska tak aparat na razpolago, da lahko uduši to gibanje.

Povodom poročila ministrom je delegat Lazič naglašal tudi, da vlada na konferenci v Nišu duh pomirlivosti in soglasja in da je pričakovati uspehov, ker bo konferenca gotovo sprejela sklepe, ki bodo zmogni komitofsko gibanje onemogočiti. Poročilo delegata Laziča ni bilo popolnoma obelodanjen javnosti. Delegat Lazič je snoči odpotoval v Niš z novimi vladnimi navodili. Na današnji plenarni seji bolgarsko-jugoslovenske konference predloži g. Lazič nadaljnje predloge za sporazum.

Istega dne je odpotoval v Sofijo tudi šef bolgarske delegacije polkovnik Petrov in svrhu poročanja vladi s prošnjo, da dobi nadaljna navodila.

KONFERENCA V ZUNANJEM MINISTRSTVU.

— Beograd, 8. marca. (Izv.) V zunanjem ministrstvu sta včeraj ministru dr. Ninčiču poročala naš poslanik v Budimpešti Milivojevič o položaju jugoslovenskih optantov, ki se imajo iz Madžarske kot kolonisti preseliti v naše južne kraje. Preseljevanje teh optantov se je zadnje dni pričelo in je prišlo v Beograd že več skupin z družinami. Te skupine sprejema posebna komisija, ki jih potem odpravi na njim določena posestva.

Odpravnik poslov v Tirani Nastas Ilić je ministru poročal o položaju v Albaniji, o iskrenih tendencah albanske vlade za vpostavitve dobrih in prijateljskih odnosov med obema sosednjima državama. Albanska vlada je iskreno pripravljena skleniti z našo državo gospodarsko trgovinsko pogodbo na najširši bazi.

Čehoslovaški zakon o zaščiti republike sprejet.

BURNI PRIZOR — RAZKOL V NARODNOSOCIJALISTIČNI STRANKI.

— Praga, 7. marca. (Izv.) Po burni, od včeraj od 14.30 do danes 1. ure ponoči trajajoči debati je bil v poslanski zbornici sprejet zakon o zaščiti republike. Komunisti, ki so najprej skušali sprejem zakona onemogočiti s hrupno obstrukcijo, so pozneje prešli v tehnično ter so prijaviili veliko število govornikov. Več komunističnih poslancev je bilo zaradi nedostojnega in neparlamentarnega obnašanja izključenih od seji. Poslanec dr. Šmeral je bil govoril zelo dolg obstrukcijski govor.

Splošno senzacijo in začudenje v krogih vladno koalicijsko tvorečih strank pa je napravila izjava skupine štirih poslancev, pripadajočih narodnosocijalistični stranki, pod vodstvom bivšega ministra Vrbenskega. Ta skupina je pred glasovanjem podala izjavo, da se ne more vezati na strankine sklepe, glasom katerih se ima zakon o zaščiti republike sprejeti brez vsake rezerve. Izjava skupine Vrbenskega, ki se nagiblje zelo na komunistično stran, je imela za posledico, da so bili vsi štirje poslanci takoj izključeni iz narodnosocijalistične stranke. Protestni govor dr. Šmerala je ostal brez vsakega uspeha. Zakon je bil sprejet z glasovi vladnih strank. Seja je bila ob 1. ponoči zaključena.

Prevrtni poskus monarhistov na Bavarskem.

ŠTEVILNE ARETACIJE.

— Monako, 7. marca. (Wolff) Začetkom februarja so na uradnem mestu zvedeli, da je več oseb, ki so izven političnih krogov, sklenile, povzročiti v najkrajšem času temeljito spremembo bavarske ustave. Dosedaj je bilo aretiranih 18 oseb. 7 so jih izročili sodišču. Glavna udeležena sta profesor Fuchs in kapetan Hugo Macher, oboje iz Monakova.

ŠTEVILNI SLUČAJI IZSTOPA IZ KATOLIŠKE CERKVE.

— Dunaj, 7. marca. (Izv.) V zadnjih dnevih je Društvo svobodomislovcev organiziralo izstop iz katoliške cerkve. Tekom zadnjih dni zaznamujejo zelo mnogobrojne slučaje. Tako je v X. okraju samo v nedeljo izstopilo 482 oseb in včeraj v ponedeljek 289 oseb.

Protesti nemškega državnega zbora.

PROTI FRANCIJI VSA NEMČIJA ZANIMIVA ODKRITJA

— Berlin, 7. marca. (K. B.) Predsednik parlamenta Loebe je po otvoritvi seje prečital poročilo medzvezniške komisije o izgonu demokratskega poslanca Korella, ki je povzročilo burno ogorčenje. Predsednik je pripomnil, da to novo brutalno nasilje samo dokazuje, da je poslanec Korell kot nemški poslanec storil svojo dolžnost, zato mu je zbornica hvaležna.

Na to se je razvila debata o včerajšnjem govoru državnega kancelarja.

Prvi je govoril socialni demokrat dr. David, ki je izjavil, da je sporazum s Francijo, ki zahteva samo reparacije in mir vedno mogoč, z ono Francijo, pa ki hoče ugrabiti nemško zemljo, je vsak sporazum izključen. Sedaj naj bi se uveljavil aneksilski načrt francosko-ruske pogodbe iz leta 1917, ki je hotel ugrabiti Nemščijo Porurje. Nemški narod in nemška socialna demokracija se bo tem načrtom odločno uprla. Ob francoskem imperializmu se je razbila nemška izvrševalna politika, ki pa je bila pravilna, kajti povzročila je, da je Francija v svoji sedanjih akcijah skoraj popolnoma osamljena. To politiko je treba nadaljevati. Nemčija mora v smislu sklepov mednarodne socialistične konference izjaviti, da smatra vzpostavitev oškodovanega ozemlja v severni Franciji in Belgiji za svojo moralno dolžnost.

Nemškega nacionalista Hergta so v izvašanju večkrat prekinili burni medklici komunistov. Zahvalil se je državnemu kancelarju za izrazit govor. Njegova stranka je bila za to, da se prekinejo diplomatski stiki in store potrebni protukrepi proti Franciji in Belgiji. Francija je prelomila versalsko pogodbo. V tem težkem trenutku je treba z vso silo podpirati avtoriteto vlade. Proti veleizdajalcem je umestno najstrožje postopanje.

Poslanec Marx (center) je izjavil, da bi bilo treba vprašati kakaj se v očigled treh očitnih kršitev zakonitosti ne zganele druge države, posebno Angleška, ki so tudi podpisale mirovno pogodbo in sedaj mirno gledajo kako se ta pogodba krši. O državnem kancelarju upa, da bo storil v mejah možnosti vse, kar je potrebno. Uspeh ruhiške okupacije je, da se je v nemškem narodu zopet vzbudila samozavest. Nadaljevali bomo pasivni odpor in zmaga nam je zagotovljena.

Poslanec narodne stranke Stresemann izjavlja, da bi se noben pameten človek ne upiral sporazumu s Francijo, toda ona je podrla za seboj vse mostove.

VTISI CUNOVEGA GOVORA V PARIZU.

— Pariz, 7. marca. (Wolff) H govoru državnega kancelarja pripominja »Figaro«, da je to posledica splošne politične smerice, ki jolevite Francije ne izvaja in je tembolji spreten, čim bolj se zdi brez vsebine »Gaulois« ki priznava zmerni ton govora, vidi v izvašanju kancelarja kritičen moment v njegovi želji, naj se reši reparacijsko vprašanje poton lokalne, svobodno sklenjene pogodbe. »Victor« pravi, da je francoska vlada odgovorila kancelarju vnaprej s tem, da ni vpoklicala letnika 1921; nemški narod bi moral vedeti kaj pomeni ta korak.

— Pariz, 7. marca. (Havas) Listi soglasno ugotavljajo, da govor državnega kancelarja Cuno, šigar pomen pripisujejo posebno konsolidaciji notranje političnega položaja, v nobenem oziru ne spreminja položaja. Ministrskega predsednika Poincaréja pozivajo naj začeto akcijo metodično in potrpečljivo nadaljuje.

IZ PORURJA.

POPOLNO ZAPRTJE PORURJA.

— Berlin, 6. marca. (Wolf) Iz Mannheim poročajo, da so francoske okupacijske oblasti odredile, da se do četrtka ob 9. zvečer do 6. zjutraj po cestah v okolici Ludvigsbahena in na mostu med Mannheimom in Ludvigsbahenom ne sme vršiti noben promet. Ta odredba je odgovor na nameravano sabotažo v prometu. V Hörde je neki francoski vojak 3. marca brez vsakega povoda smrtonojevno ranil inženerja Dirksa, ki se je nahajal v družbi svojega prijatelja. Inženjer je umrl v bolnišnici. Volak je takoj po zločinu ubežal. Istočasno je francoski častnik udaril z neznanim predmetom nekoga ključavnika na obrazu. Ta se je takoj okrvavil in brez zavesti zgrudil na tla. V Eschweiler-u sta bila aretirana župan in njegov namestnik in odpeljana v ječo v Aachen, ker nista hotela preskrbeti belgijskim vojakom stanovanja. Uradništvo je nato začelo 24urno protestno stavko. Aretirani so bili tudi trije ravnatelji eschweilerških rudnikov, ravnatelj premogokopa v Nordbergu in dva višja rudniška uradnika.

CARINSKI JEZ FRANCIJE PROTI NEMČIJI.

— London, 6. marca. (Wolf) Düsseldorfski poročevalec »Daily Chronicle« piše: Francija je postavila carinski jez od holandske do lotarinske meje in če boče kar koli ozkila trdnja postati blago v nezasedeno zemljo osemile, lahko to stori samo z dovoljenjem Francozov in pod pogojem plačila carine Franciji. S francoskega stališča, pravi poročevalec, ni bil položaj v splošnem še nikdar tako nelasen, kakor v sedanjem trenutku. Nova francosko-belgijska železnika uprava je povzročila kaos, kakršnega še ni bilo. Francozi niso dobili od nikoder pomoči, vse je proti njim. Nemška organizacija odpora ni bila še nikoli tako močna kakor sedaj.

Politične vesti.

— Klerikalci vabijo v svojo lopo Bernotove. Kakor je znano, sodišče ni potrdilo Bernotove kandidatske liste za volitve v Ljubljani. Volilni predlog je namreč podpisalo nekaj oseb, ki še nimajo voline pravice v ljubljanskem mestu. Ker se še ne ve, kakšno stališče zavzamejo Bernotovci, ki se jim je tako vzela možnost za samostojen nastop, se Gosarjevci na vse načine trudijo, da bi jih pridobili na svojo stran. Kakor čujemo, jim obljubljajo vse mogoče beneficije, ako glasujejo za dr. Gosarja. Ta trud pa je ostal doslej brez uspeha, in kakor je soditi po razpoloženi v vrstah Bernotove skupine, tudi v bodoče ne bo rodil sadu.

— Klerikalci so v velikih skrbih, ker čutijo, da ima Sušteršičeva akcija mnogo večji uspeh, kakor so pričakovali. Zato so koncentrirali vso borbo proti Sušteršiču ter naperjajo vse sile, da bi preprečili Sušteršičev vstop v parlament. Zavedajo se, da bi jim Sušteršič delal v narodni skupščini velike neprilike, ako bi bil izvoljen za poslanca. Boje se, da bi Sušteršiču uspelo v parlamentu zvladati v svoj tabor markskaterega nižjovega poslanca, saj je notorično znano, da može, ki jih je Koroščeva stranka dvignila na štiti, niso prav trdni v svojih nazorih in načelih. Zato so klerikalci izdali parolo, da je treba za vsako ceno, z vsemi sredstvi preprečiti, da bi bil dr. Sušteršič izvoljen. Ako se jim ta načrt posreči, pokažejo volitve. Za sedaj kažejo vsa znamenja, da bo Sušteršičeva narodna ljudska stranka, kakor jo je krstil njen načelnik, vsekaror dosegla koliknik in naj klerikalci še tako rogovilijo proti njim.

— Naš konzul na Dunaju, Podpisan je od kralja ukaz, s katerim je imenovan za konzula na Dunaju dr. Laza Pačić.

Gospodarstvo.

—g Novosaška blagovna borza 7. marca. Novi Sad 7. marca. Cene v dinarjih notirajo: baška pšenica ponudba 450, baški ječmen duplikat kase 1 vagon 310, baški oves duplikat kase 5 vagonov po 285, banatski, Subotica 50% kase, 5 vagonov po 285, nova baška koruza 10 vagonov po 215, baška za maj 25% kase 267,50, banatska za april 100% kase 215, baška za april 260, beli baški žizol 440, pšenična moka 6% ponudba 662, 6% 1 vagon po 565, otrobi 1 vagon po 160.

—g Ziti trg v Somboru. Sombor, 7. marca. (Izv.) Dvig dinarja v Curihu ni popolnoma nič vplival na cene žitnih pridelkom. Dovož je zelo slab. Cene notirajo 450 do 455, nova koruza 250 do 260, stara koruza 320 do 325, pšenična moka št. 0e 670 do 680. Tendenca neizpremenjena. V izvozni trgovini je zanimanje, vendar izvoz zastaja, ker domače cene grede preko paritete. V tuk, izvoznih krogih govore, da se zniža izvezna carina od 100 na 50 in na koruzo na 15 dinarjev.

—g Zagrebški tedenski semeni. Zagreb 7. marca. Današnji tedenski semeni je bil dober in dogn žitine veliki. Od tujih trgovcev je bilo zlasti mnogo Italijanov. Cene za kg žive vage so notirale sledeče: Volt II. vrste 10.50—12.25, III. 7.—8., bosanski volt II. 8.50—9.50, III. 4.50—7.50, domače krave II. 9.—10.75, III. 4.—6.50, kozeletina 5.50—6., teleta I. 13.50—15, II. 12.—13, svinje I. 25.—26.75, II. 21.75—23.75, III. 13.75—20.50, seno 175.—200 za mtc, detelja 225, slama 125—137.50.

—g Zagrebški trg. Zagreb 7. marca. Cene v dinarjih za 100 kg postavno baška odnosno vojvodinska postala notirajo: Pšenica (76—77 kg) 437.50—455, nova rumena koruza 240—275, bela umetno sušena 295—305, rž (71—76 kg) 350—387.50, ječmen za pivovarne 325—350, za krmo 305—315, oves 292.50—305, pisani žizol 450, beli 400—450, pšenična moka 0e 675—700, 2e 650—675, 4e 625—650, za krmo 225—250, drobnj otrobi 170—190, debeli 250—260, Mirna tendenca.

—g Beogradska blagovna borza 7. marca. Beograd 7. marca. Pšenica 75 kg, 6% franko Beograd ponudba 435, začasno suha koruza, franko vagon Vršac pol kase 260—265, začasno suha koruza pariteta Smederevo pol kase 270—275, rešetant oves vlačilec Beograd 290—305, moka 8e Beogradska tip franko Beograd prompt 250 moka 0e 6e banatski tip brez vreč 690, štev. 0e ista 590, otrobi franko Beograd papirne vreče 185, isti franko čeha Beograd 165—190. Neizpremenjena tendenca. Cene koruzi rastejo.

—g Osiguranje valute pri izvoznih predmetih pod 1000 Din vrednosti. Na zahtevo generalne direkcije carin, je generalni inšpektor ministrstva financ poslal sledeče polasnilo št. 16 pravilnika za trgovino z devizami in valutami: stavek 2. št. 16 pravilnika je treba izpolniti tako, da se osiguranje valute ne more vršiti na preštete predmete v manjših količinah, katerih vrednost ne presega 1000 Din. To je razumeti tako, da se osiguranje valute ne more vršiti samo tedaj, ako se kateri od teh predmetov izvozi po definitivno končanem poslu (paketi, ozledni vzorci), a nikako za sukcesivni izvoz večjega obsega, ki bi v skupnem znesku presegel vsote 1000 Din.

—g Pročala tobaka iz trgate 1920—1921. Po odobrenju finančnega ministra bo uprava monopola prodala 200.000 kg domačega tobaka iz trgate 1921—1921, ki je bil pridolan v lužni Srbiji in okolici N'sa. —g Izvoz ameriških strojev. Na močnejši izvoz Zedinjenih držav so stroji in ta izvoz raste nepretrgoma tekom zadnjih 20 let. Od leta 1912, do 1921, znaša izvoz nad 4 milijarde dolarjev, dočim je znašal pred-šnja desetletja samo 1 milijarda.

Proslava rojstnega dne predsednika čehoslovaške republike.

Včeraj zvečer je priredil g. dr. Otokar Beneš, generalni konzul čehoslovaške republike v Ljubljani, slavnostno akademijo in soireé dansante v proslavo 73 letnice predsednika čehoslovaške republike, dr. Toma Masaryka. V veliki kazinski dvorani se je ob 21. uri zbralo veledodno občinstvo, med njimi konzularni zastopniki, načelniki vseh uradov, korporacij, raznih društev itd. In ob svečanem razpoloženju, ki je zavladovalo po krasno opremljeni dvorani, je pozdravil in proslavil gen. konzul dr. Otokar Beneš častitljivega slavljenca s temle nagovorom:

»Dovolite, da vas najpristrčneje pozdravim in se vam zahvalim za blagohoten poset današnjega slavnostnega večera.

Proslavljamo obletnico rojstva našega gospoda prezidenta republike, T. G. Masaryk je zopet enkrat Čeh, ki je smajal Evropo. In še več, T. G. Masaryk je slavo češkega naroda raznesel širom sveta. O Tomažu G. Masaryku s ponosom govore može drugih narodov in ne samo zato, kar je postal naš osvoboditelj. Ernst Denis prokuje o Masaryku: Vladoval bo pošteno, dobrohotno in pravilno. Narod Husa, Chelčičkega, Komenskega je zaslužil enakega vodjo za predstavitelja v Evropi. Lloyd George vprašan, kdo je bil med vojsko največji državnik, je odgovoril: Prezident Masaryk.

Dr. Božidar Prekovič, profesor Beogradske univerze pravi: Masaryk je prvi čovek, koga sam ja sreč, koji se dovoliko založio za pravednu stvar. Celokupna njegova delatnost predstavlja kao apostola nauke, istine i pravde. »otvoreno trdim da je poznanstvo i bodir moj sa Masarykom jedna dragocenost za mene, jer sam se rasteo s nim obogačen iskustvom i naučen mnogim stvarima, koje su neobhodne za umetno vodjenje politike.

Drugi odlični Jugoslovan je leta 1910. napisal: »Njegova promišljena besjeda, glatka i otmjena, iz nutrine srca izvajdjena, mora da osvoji i najljudeg dušmanina. Ne porajda časovitog oduševljanja, ali zadiru u dubinu duše, budi u njoj najplemenitija čuvstva i ostavlja u svakom sluusaocu nezbrisliv trag. Dok je govorio rastajuč se s nama — bilo je to lanjskoga leta, jedne sjajne jadranske noči — promatrao sam lica slušalaca. Bilo nas je tu na okupu pet, šest stotina ljudi najraznijih staloža: poljodelaca, radnika, obrtnika, trgovaca i t. zv. inteligencije, pa i žena i djece. Sva ta lica, kao nekom magnetskom silom privučena, bila su k njemu obračena i sva izgledahu kao oplemenjena, preobražena. I prema je govorio češki, te je tumač morao prevajdati teže razumljive izraze ipak svi ga razumijevahu i bez tumača. Govorio je iz duše, silio te, da ga shvatiš, da ga razumiješ. Kad je svršio i sio, doktori su na jednom stolu blavali učenim frazama oduška svojem udiviljenju, dok na obližnjem stolu tečaji šaptahu ganutim glasom jedan drugome: Vidi se da je naš čovjek. I ubila svi mi tu okupljeni osjestimo, da je naš dušom i tijelom naš — taj ves liki apostol čovječanstva.»

Spisi prezidenta T. G. Masaryka so neizčrpljiv studenec resnic in globokih misli. Dovolite mi da navedem en citat iz njegovega spisa »Češko vprašanje: Tudi jaz sem država, narod in ljudstvo, to mora reči vsak, kdor politično misli, in kar zahteva od države, naroda in ljudstva, isto izpolnjuj tudi ti sam v okrogu svoje dolžnosti.

Nezadovoljstvo naše naj se ne kaže, kakor pri otrocih, samo na zunaj, iščimo vzroke neuspeha predvsem v sebi. Samo z delom in zopet z delom se lahko ustvari moderna politika, samo z delom in zopet z delom se more ustvariti svetovna politika, in tako se izogniti tesneči malenkosti.

Mislim, da te besede ne veljajo le za čehoslovaški, ampak tudi za jugoslovanski narod in če se bomo po njih

ravnali, utrdili si bomo tudi našo svobodo in samostojnost.

S tem, da stoji na čelu svobodne čehoslovaške republike T. G. Masaryk, občutimo mi Čehi srečo, da živimo v ozračju tega moža, da mu gledamo v obraz, da poznamo njegove nazore in slišimo njegove modre besede.

Vaša navzočnost mi je dokaz, da smo si vsi z ljubeznijo in udanostjo svesti pomena gospoda prezidenta republike. Prepričan sem, da govorim iz src vas vseh, ako čestitam gospodu prezidentu republike, da bi še mnoga leta v zdravju vodil usodo čehoslovaškega naroda in prosim, da skupno zakličemo: Naj živi gospod prezident čehoslovaške republike. In sedaj naj mi bo dovoljeno obrniti vašo pozornost od zlate slovenske Prage na v slovenskem svetu nič manj pomembno mesto, na Vaš Beograd. Tam vlada kralj, ki je čehoslovaškemu narodu enako drag in mil, kakor Vam Jugoslovanom. In tudi mi Čehoslovaki in ves čehoslovaški narod želimo, da bi Njega Veličanstvu kralju Aleksandru bilo usojeno še mnogo let v zdravju in zadovoljnosti stati na čelu kraljevne Srbije, Hrvatov in Slovencev, in da bi ravno tako, kakor je vodil svoj narod v krvavi vojski k zmagi in osvobojenju, tudi v miru vodil jugoslovanski narod h gospodarskemu razcvitu, ki politični konsolidaciji in k dosegu onih lepih ciljev, katere je jugoslovanskemu narodu razjasnila previdnost.

In prosim vas, da z menoj zakličete: Živel Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander in Njeno Veličanstvo kraljica Marijal! Naj mi bo končno dovoljeno pelati sledeči telegram: »Kancelar prezidenta republike Praha. Čehoslováci a Jihoslováné v Ljubljani chromáždeni při slavnosti oslave Vaših narozenin vsvovují Vám, pane presidente, svou oddanost a lásku a přeji Vám byste ještě dlouhá leta vedl národ svůj k statné budoucnosti.»

Navdušeni klici »Slava, Slava« so zoorili po dvorani in zadonele so državne himne. Bila je ginjenost, navdušenost, prava slovenska zavest, ki je ta hip prešinila vse navzoče, vsi dvorano, vse kar ostrmelo občinstvo. In tisto pravo, resnično slovensko navdušenje nam je zavalovalo v prsih, v srcu in je odsevalo iz obrazov, kamor je stopila marsikaka solza prekipjavajočega veselja in navdušenja.

V koncertnem delu so se nam nudili pravi užitki. Poleg umetniškega nastopa violinista g. prof. Jana Šlaisa in njegove gospe Ruže Šlajsove, izborne pianistice, smo se divili krepko in čisto donečemu glasu naše Zdenke Zbovkove, naše priznane umetnice, ki je ob dovršenem spremljanju gospe Golia-Koblerjeve krasno zapela Smetanovo arijo itd. Nato pa g. Julija Betetta izvanredni mili in vendar krepki glas in bas je zadonel po dvorani in poslalsli smo vsi prevzeti to umetniško-lepo petje našega prvega in najboljšega slovenskega pevca. Baš včeraj je njegov glas nekako kar objemal. Po Lajovičevi pesmi in Dvořakovi »Rusalki« se mu je priredila prava ovacija, na kateri mu veselo čestitamo. »Ljubljanski Zvon« je pod vodstvom g. Prelovca zapel na slavnostni način še posebej ljubljeno g. predsednika Masaryka »Teče voda, teče«, in zaključil slavnostni program. Sledila mu je živahna vesela zabava ob najboljšem razpoloženju. G. gen. konzulu čestitam na tem izredno lepo uspelem Masarykovem slavlju v Ljubljani.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA OLEDA LISCA V LJUBLJANI.

OPERA.

Četrtek, 8. marca: »Tosca« Red E.
Petek, 9. marca: »Vrag in Katra« Red G.
Sobota, 10. marca: »Jenufa« Red B.
Nedelja, 11. marca: »Vrag in Katra« Izv.
Ponedeljek, 12. marca: Zaprto.

DRAMA.

Četrtek 8. marca: Othello Izven.
Petek 9. marca: Zaprto.
Sobota 10. marca: Othello Izven.
Nedelja 11. marca: ob 3. popoldne Madame Sans Gene. Izven.
Nedelja 11. marca: ob 8. zvečer: Ugrabljene Sabinke. Izven.

— Gospod Danilo je v nedeljo igral Strtesaja v »Ugrabljenih Sabinah«. Imel je precej dobrih momentov. Razprodano gledališče na Schönthanovu račun ves čas ni prišlo iz smeha in je po dejanjih klicalo igralce, zlasti tudi g. Danila, živahno na rampo. V ostalem sem imel tele občutke: Zdelo bi bil Danilu več poze, zlasti ob prvem nastopu. »Smirski« gledališki ravnatelj ako bodi tip, je velepozér, ki skuša filistrom imponirati s tiradom v vseh registriranih kulturnih patetikah. Za to je treba donečega glasu in okretnega jezika. Oboje sta stvari, ki žalibog Danilu niso lastne v posebnem meri. V dogovoru so včasih, predno je zagovoril, nastala sicer čisto malčkeni premori, a ravno dosti občutni, da dialog mestoma ni bil povsem gladek in naraven. Zdelo se mi je, da je Danilo pač precej vestno proučil svoje besede, ni si pa bil vedno gotov, s katerim stavkom končuje soigralca in je včasih malce počakal, ali se kaj pride. V burkasti izri so to bolj občutni nego v razkoračeni tragediji, kjer si, če hočeš, smeš misliti, da vrtva igralec nalašč »pomisliša«. Videlo se je včasih Rogozu, da bi bil rad pospešil tempo in so ga Danilove osuple pavzice nekoliko motile. Najbolj se je ogrel Danilo pri svojem zagovoru potujočih igralcev, dasi ni — kakor Putjata — povdaril resne užitke, nego podčrtaval bolj smešno stran, katero bi pravzaprav smel občutiti le poslušalec, ne pa zavedati se je govornik. Posrečilo se mu je tudi marsikaj domačextempore. Mnogo bi nlegova igra pridobila, če bi imel izrazito mimiko, kakor na pr. Rogoz, ki z njo samo žanje viharje smeha. Nemško ime Striese izgovarja južni Nemec pač včasih »Strize«, gotovo pa ni mogoča oblika »Strize«, katero smo parkrat slišali od Danila. To so tako moje nemerodajne želje. Občinstvo je bilo po ogromni večini zelo zadovoljno in to je glavna stvar; saj ni šlo vsaki se pisateljev tise — za umetniško zadevo, ampak le za predmet zabave. — Se eno željo imam: Da bi g. Wintrova, ki sicer prav dobro sodeluje, čitala ono stvar iz humorističnega lista povsem razložno, ne tako hitro in precej glasneše. Bil sem trikrat pri predstavi, in bi še danes, tudi če bi mi šlo za glavo, ne vedel niti približno povedati, kaj Wintrova čita. Občinstvo v kolikor brihtno, more vsebino čitva in n'ogov pomen za razvoj de'anja le slutiti, ker besed ne razloži in jih ne sliši, ni, če sedi čisto spredaj. — Dodatno moram se posebno opozoriti na g. Pečka, katerega elegantno in humorno igro sem prvič premočno povdaril. Ob dobri pažnji si gledališče lahko sestavi spisan seznam, za kakšne vloge so posamezni igralci po svojih talentih najbolj vporabni in se vedno laže izogiba napačnim zasledbam. M. Z.

— Pri predstavi Dvorakove opere »Vrag in Katra« v petek dne 9. t. m. je vlogo kneževine gna Štiligoyeva vlogo hudice Marbucla g. Zupan in vlogo Lucifera g. Pugelj.

— Gledališki list št. 21. primaša poleg repertoarja drame in opere tudi pod »Razno« zanimivosti. Kot priloga na umetniem papirju sliko g. Pečka člana drame.

— Dramatična šola. »Udruženje gled. igralcev v Ljubljani« je pričela z drugim semestrom. Poleg dosedanjih gg. predavateljev prično s predavanji še gg. prof. Kobler arh. ing. Kregar in akad. slikar Vavpotič.

— »V kraljestvu palčkov« je naslov otroški igr, katero bodo igrali gojenke in gojenci društva »Atena«. dne 12. tm. ob 18. zvečer v opernem gledališču v korist Jugoslovske matice. Starši, ne zamudite prilike, da nudite svojim malčkom nekaj čistega veselja. Vstopnice se bodo razpečavale v predprodaji in na večer predstave pri blagajni opernega gledališča.

— »Bor's Godunova« v mlanski »Scal«. Sloveča ruska opera, delo Musorskega, se je predstavljalo lani v mlanski Scali 14 krat in vedno z enakim lepim uspehom. Ob zaključku lanske operne sezone se je že vedelo, da se to sloveče delo letos ponovi. To se je zgodilo in k prvi predstavi »Borisa Godunova« je prihitelo najboljšo mlansko gledališko občinstvo ki je sprejelo rusko opero enako entuziastično kakor lansko leto. Igralci so bili skoro vsi isti kakor lani. Opera se je pela prvič predtekli teden in se v tekočem tednu dvakrat ponovi.

Glasbeni vestnik.

— Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Skupna pevstva se vrši danes v četrtek, dne 8. t. m. ob 6 1/2 uri zvečer za zbor, določen v Maribor. — Odbor. — V ponedeljek, dne 12. marca 1923, ob 7. zvečer v dvorani hotela Union, se vrši III. simfonični koncert Muzike dravske div. oblasti pod vodstvom kapelnika dr. J. Čerina. Spored obsega sledeče točke: 1.) Parma: Predigra k operi »Stara pesema. 2.) Beethoven simfonija št. 5 v c-molu. 3.) Klavirski koncert v Es-duru, igra koncertni pianist Anton Trost, spremlja orkester Drav. div. oblasti. 4.) Goldmark: »Sekundula, overtura. Preprodaja vstopnic v Mestni knjižarni na Kongresnem trgu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 8. marca 1923.

— Volilna borba postaja vsak dan živahnejša. Vse stranke razvijajo najživahnejšo agitacijo. Najbolj žilavo delovanje je opažati v klerikalnih vrstah, kjer se zavedajo, da bodo te volitve odločevale o bodočnosti klerikalne stranke v obč. Ako bo izid predstojnih volitev enak onemu v ustavotvornem skupščino, potem je gotovo, o tem so si klerikalci docela na jasnem, da bo zapečatena njih usoda za dolgo vrsto let. Klerikalcem je torej predvsem ležeče na tem, da si pribore vsaj toliko mandatov, da se bodo zopet lahko sklicevali na to, da zastopajo, kakor nekdanj, pretežno večino slovenskega ljudstva. In zdi se, da se jim bo to vspricho razcepjenosti v protiklerikalnem taboru tudi posrečilo. Voda na klerikalni mlin je zlasti razkor in razkol v socialnodemokratskih vrstah, ki bo prišel — tako se nadejajo — v dobro klerikalcem predvsem v mariborskem okrožju, kjer so pri zadnjih volitvah dobili socialni demokratje in komunisti imponujočo število glasov. Morda so ti klerikalni računi ujemajo, vendar pa je dvomljivo, da bi vsi nezadovoljni glasovi iz socialnodemokratskega in komunističnega tabora padli na tehtnico klerikalne stranke. Nasprotno, zdi se, da bodo ti nezadovoljni, ki so po večini oportunisti, iskali zavetja v radikalnih vrstah, na kar kaže že to, da se blešče imena posamnih bivših socialdemokratov in komunistov celo na radikalni kandidatski listi. Tudi demokratska stranka razvija posebno v mariborskem okrožju živahno delovanje. Ako se ji posreči izvojevati uspeh, bo odvisno predvsem od tega, ako ji ostanejo zvesti pridobitni sloji in pretežna večina uradništva. Prav aglina v volilni borbi je tudi Samostojna kmetijska stranka. Njene šanse niso slabe, zdi pa se, da ima na razpolago pramalo delavcev ter spretnih in verziranih agitatorjev. Narodnosocijalistična stranka je napela vse svoje sile, da si ohrami svoje pozicije. Njeno delo je silno otokočeno, ker nima več na razpolago dnevnega glasila.

— Radosen dogodek v krajevski rodbini. Iz Beograda nam poročajo: Kraljica Marija pričakuje radosten rodbinski dogodek. V beogradske javnosti je povzročila ta vest veselje in zadovoljstvo, ker bo s tem rešeno sicer komplicirano vprašanje prestolonasledstva.

— Dar kraljeviča Gjorgia invalidom. Kakor poročajo iz Beograda, je včeraj 7. t. m. popoldne beogradske odvetnik Stevan Acimović, pooblaščenec kraljeviča Gjorgia, oddal invalidskemu udruženju 1 milijon dinarjev, ki jih je kraljevič poklonil invalidom. S to vsoto namerava udruženje zgraditi invalidski dom v Beogradu.

— Avdičenca akad. slikarja Iv. Vavpotiča. Po telefonskem poročilu iz Beograda sta Nj. Vel. kralj Aleksander I. in kraljica Marija sprejela včeraj popoldne akad. slikarja Ivana Vavpotiča v daljši avdienci. G. Vavpotič bo portretiral kralja in kraljico. S portretiranjem kraljice Marije je umetnik že pričel.

— Slovenec zopet obsjejen. Včeraj se je obravnavala pri tukašnem okrajnem sodišču zasebna obtožba, ki jo je vložil gospod minister n. r. Ivan Pučelj zoper odgovornega urednika »Slovenca« M. Moškerca radi članka, priobčenega dne 9. XI. 1922 pod poglavjem »Vzroki odstopa dr. Vošnjaka«. V tem članku stoji med drugim: »Z njim skupno se je bavil s trgovino tudi poljedelski minister Pucelj, ki je izdal dovoljenje za izvoz svinj in samo svojih ženi, ampak tudi drugim. Poročevalc trdi, da je šlo za 20.000 svinj. Namesto, da bi nastopil dokaz resnice, se je obtoženi urednik Mihael Moškerca branil s tem, da članka ni preje prečital. Sodišče ga je spoznalo za krivega prestopka zanemarjanja uredniške dolžnosti in ga obsodilo na 500 D'n denarne globe, ki se izpremeni v slučaju neizterljivosti na 12 dni zapore in povračilo stroškov. Razen tega je obsodeni urednik dolžan objaviti razsodbo v »Slovencu« na istem mestu in z enakimi črkami, kakor je bil objavljen predmetni članek. Sodišče bi bilo brez dvoma naložilo še višjo denarno globo, moralo se je pa po zakonu ozirati na delstvo, da je bil »Slovenec« odnosno njegov urednik meseca februarja nič manj kot trikrat kaznovan radi častikraje oz. zanemarjanja uredniške dolžnosti, pri čemer je dobil ikrat 500 Din, zkrat pa po 1000 Din denarne globo.

— Odlikovanje. Inšpektor državnih železnik Srečko Benedek je imenovan za višjega inšpektorja in odlikovan z redom sv. Save III. razreda. — Iz učiteljske službe na Koroškem. Kakor nam poročajo s Dunaja, je svezni kancelar podelil okrajnemu šolskemu nadzorniku Josipu Juvanu v Celovcu in ravnatelju meščanske šole v Velikovcu Alojziju Borerju naslov šolskega svetnika. — Odhod ljubljanskih akademikov na Sušak. S snočnim dolnskim vlakom se je odpeljalo proti Karlovcu oz. na Sušak nad 150 ljubljanskih akademikov.

kov, da te dni na svečan način izkazuje osvobojenim bratom svoje simpatije in moralno podporo. Zelo številno so zastopani člani »Triglava« s predsednikom Ervinom Mejakom in člani »Jadrana« s predsednikom Kolarjem. — Herman Wendel v Višnjgori. Pišejo nam iz Višnjegore: Dne 5. t. m. je nas prijateljsko posetil znani publicist Herman Wendel iz Frankfurta na Meni. V njegovem spremstvu so bili: dr. Prijatelj, dr. Joža Glonar, dr. Lajo Laovic. Sprejela jih je izbrana družba v gostilni Nadrah. — Intimna zabava je bila gostom tako po volji, da je g. Wendel obljubil v najkrajšem času nov obisk.

— JADRANSKA STRAŽA. Danes ob 20. je v zborovalni dvorani g. strata ustanovni občni zbor »Jadranske straže«. Jugoslovenski odzovite se klicu!

— Pozor, državni nameščenci in železničarji! Predsedniki vseh strokovnih organizacij državnih nameščenec in železničarskih udruženj oziroma njih pooblaščenec se raje vabijo, da se zanesljivo udeležijo važnega sestanka, ki bo v petek 9. t. m. ob 20. uri v posvetovalnici mestnega magistrata. Sklepi: Osrednja Zveza javnih nameščenec in vpokojencev za Slovenijo.

— Osrednji volilni odbor »Naprednega bloka« daje svojim volilcem pričenši s četrtek 8. t. m. vsa navodila in poasnila v Kazini I. rad. na levo vsako dopoldne od 8.—12. in popoldne od 13.—19. ure.

— Smrt jugoslovske redofu'kinje. Kakor nam javljajo z otoka Krka, je tam umrla ga. Terezija Matanič, ki je bila leta 1918. neustrašena in odločna somišljenica in soboritelica za osvoboditve Jugoslovske. Vneto je podprala l. 1918. malsko deklaracijsko gibanje. Zavedna jugoslovska mati Matanič je z junštvom prenesla težke boje in nezdore. Kmalu po izbruhu vojne l. 1915. so ji internirali ljubljene sina, bivšega sodnega avskultanta Antona Mataniča. Bil je interniran nekaj časa na ljubljanskem gradu radi srbofilstva. Kmalu na to je umrl. Ista usoda je zadela njezega brata Nika Volariča in nje sestro Milico, ki sta morala pretrpeti tudi mnogo težkih preganjenj. Mnogo je trpela ljubljanska mati, a srce ji je znašlo plakati, obela jo je globoka žalost, ko je morala z obelno bežati pred brutnim nastopom fašistov. Iz Pazizna so pred dvema leti flišti izgnali vse obtelni jugoslovskežutehi Mataničev. Tokom 24 ur so morali zprustiti Pazin. Pokonica je našla gostoljubno zavetje v Vrhniki na otoku Krku. Blag ji budi spomin! Slava jugoslovskei materi! — mučenici!

— Uprava narodnega gledališča v Ljubljani obvešča tem potom p. n. trgovce in obrtnike, da ne prizna nobenega računa, ki ni opremljen z narodnim listom uprve Narodnega gledališča v Ljubljani. Zato prosti uprava p. n. trgovce in obrtnike da sprejema naročila le z narodnim listom in ga potem tudi računom prilže. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

— Nov odvetnik v Celju. Svojo pionirno je otvoril v Celju odvetnik dr. Jakob Hodžar.

— Veselčni davek v Celju. Pokrajnska uprava za Slovenijo je mestni občini celjski dovolila pobirati enotni veselčni davek v iznosu 20% od vsake vstopnice v prid ubožnemu zakladu mesta Celja.

— V Rogški Slatini se je poročil, kakor nam poročajo, vpočeni podpopkovnik Jovan Srečnik v zvezi s vdovo pok. zdravnika dr. Fritza Holsela Josipno.

— Smrtna kosa. V Ljubljanski ulici je umrl g. Matel Žagar, železniški čuvaj, star 62 let. Pogreb bo v petek 9. t. m. ob 16. na pokopališču k Sv. Križu. Pokol ničevni duši! — Včeraj je umrl v Vrhovcih učitelj g. Ignacij Knefelc, vpočeni nadpiznik, star 72 let. Pogreb bo v petek 9. t. m. ob 16. na pokopališču k Sv. Križu. Blag mu spomin!

— Predavanje o ustavi v Celju. V torek zvečer se je v trgovski šoli zopet vršilo strokovno predavanje »Trgovskega društva«. Predaval je magistratni nadkomisar g. Ivo Šubič »O temeljnih državniških pravicah po vidovanski ustavi«. Predavatelj je podal kratek pregled o sloveskih in meščanskih pravicah, kot jih je proklamirala Francija v revolucijski dobi. Se dotaknil tudi ameriških ustav. Pečel se je nato s posameznimi pravicami in dolžnostmi državljanov po naši ustavi, jih primerjal s prejšnjimi zadavnimi ustavnimi določbami in določil še d'nes veljavne zakonite določbe prešnje države, ki so še vedno v veljavi. Predavanje bi bilo lahko boljše obiskano.

— Poskusen samomor Rušne. V hotelu »Lloyd« se je v svojem stanovanju zastrupila 23 letna Ana Zaharova, žena ruskega častnika-invalida. Izpila je okoli 100 gramov formalina. Prepeljal jo so takoj v bolnico. Njeno stanje ni opasno in ko kmalu okrevala. Vzrok samomora materialne skrbi.

— Tvrdba Proce & Plahuta v Celju je v Aleksandrovi ulici otvorila novo delikatno trgovino in sajutrkovalnico. Prostorji so lepo in okusno opremljeni.

— Anasot-pastile štite od opasnosti influence i prilipčivih vratnih obolenja.

— V Ljubljani se skočil predčerašnjem 6. t. m. zjutraj okoli 7. ure na Šentjakiškem mostu 27 letni Henrik Hrovat, pristojen v Krško na Dolenskem. Na mostu je pustil pismo, v katerem navaja, da je šel v smrt iz čupa, ker ni d bil službe. Zvabil ga je baje neki delavec, da je šel proč od svojega gospodarja B'zija v Hradčanem vasi in mu obljubil dobo službo.

kar je pa storil dotični delavec le iz hudožije, ker je bil sam brez službe. Truplo ne-rečnežna d'cedaj še niso našli.

— Kno T volli. Danes zadnji del glasovitega »dr. Mabuse, igralca. Strahotno divjanje Mabuse a državni pravdnik Wenk sprejmo parira in vsi n'podi veleženja Mabuse'a se razbijaše kot merski val ob sk'p' N'egova ura je odbila in usoda mu zapíše v obraz: Finale!

— Lumpaci Vagabond. Izredno vesela burka v 7 de anih, se predvaja v K'no Matica ob 8. do 11. t. m. ter vzbuja veliko smeha s svojimi komičnimi dogodki in burkami razpazane trojice. V glavnih vlogah so znameniti igralci Oto Lamberger, Fritz Hirscl in Karl Eitinger. Zelo zanimivo je življenje in dogodek Lumpaci'a v pravilnem kraljestvu Zvezdoviča, kralja vi in boginje sreče Srečene. 8. marca od 5 1/2 do 7. je izvanredna predstava »Svetovni dogodki samo za gg. podčastnike in častnike Dravske divizije.

— U glavnoj ulici Novog Sada iznamljuje se u predzvetni novi zgradbi stanovanje, bankovne, kancelarijske i družanske prostorije. P bliže kod Eduarda Krausza trgovina nameštala Novi Sad.

— Čevlje kupite od domačih tovarnen t'vrde Peter Kozina & Ko. z vrtniko »Peško«, ker so isti priznani na boljši in n'ceneši. Glavna zaloza na delo in dobro v Ljubljani, Breg 23, ter Aleksandrova cesta št. 1.

MILIJONSKA URADNA PONEVERBA V ZAGREBU.

— Zagreb, 8. marca (Izv.) Veliko senačlo je snoči vzbudila aretacija glavneza blaga nika državne blagajne M. Milinariča. Te dni so opazili pri državnih blagajni, nafa'ojci se na Markovem trgu v schoru podaknene falsificirane pobotnice. Uvedena je bila takoj preiskava, ki je ugotovila, da so se začele manipulacije s falsificiranimi, podkaničnimi pobotnicami že meseca junja lanskega leta. Komisija je tudi ugotovila, da je na podlagi dosedanjih prizvedov in ugotovitev državna blagajna oškodovana za 1 milijon kron. Teh manipulacij je bil takoj osumljen glavni blagajnik M. Milinarič, ki je malverzacije tudi priznal. Bil je aretiran in izročen sodišču. Zanimivo je, da je hotel Milinarič igrati vplivno politično vlogo. Radikalni stranki se je z vsa silo penjal za kandidata, najprej za mesto Zagreb, potem za belovarsko županjo, a je bil odklonjen.

Izpred sedišča.

PONAREJENI LIRSKI ČERKI.

(Dalje.) Zanimiva je bila izpovedna obtožnica Ivana Besednjaka, ki je imel smolo, da sta ga na Raketu prišla carsinska kontrolna organa, ko je hotel z vsem denarnim pbeznitni preko meje. Carinska kontrolna organa sta mu zaplenila denar in so ga potem odvezli v Maribor. Radi tihotapstva valute je bil obsodjen na 1 leto 7 mesecev zapore. Na popoldanski razpravi je bilo zaslišanih 7 prič, ki so tupatam pojasnile manipulacije gotovih šepihantov z valutami in devizami. Razprava v splošnem pa je dala tudi za finančno politične kroge drastično in zanimivo sliko, kako umejo zakonite banke in nepoklicani posredovalci vtihotapiti in iztihotapiti razne čuke, valute in devize. Pri manipulacijah, ki jih je izvrševal znani Karel Šmuc, so nastopali kot posredovalci valut ljudje, ki vsakakor ne zaslužijo teza imena. Ravno ta proces odkriva en miniature kakšnih trikov in skrivnih potov so se posluževali valutni špekulantje in poselno zagrebške z'kotne banke, da so iztihotapili oz. vtihotapili kljub strognim določilom nekdanjega od bivšega finančnega ministra izdaneza pravilnika o prometu z valutami in devizami.

Porotni senat je stavil protnikom 7 vprašani radi goljufije. Porotniki so vprašanja soglasno oz. z veliko večino glasov zanikali. Na podlagi porotniškega krivdorekja je oprostil porotni senat, kateremu je predsedoval dr. š.d. svetnik dr. Kaiser, oba obtožena Albrija in Ivana Besednjaka. Ivan Besednjak pa je bil zaradi napake prijave obsjejen na 24 ur, katera kazens se je smatrala za prestano s preiskovalnim zaporem.

Proces je vzbudil v takozvanih krogih, ki špekulirajo z valutami in devizami splošno zanimanje.

Državne vesti.

— Društvo zasebnih nameščenecv in Ljubljani. Občni zbor strokovnih skupin društva zasebnih nameščenecv: Za posamezne strokovne skupine DZN se tem potom sklicuje redne občne zbere in sicer: skupnja trgovine in črti dne 27. marca t. l. ob 8. zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba); skupnja denarnih zavodov in zavarovalnic dne 21. marca t. l. ob 8. zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešernova soba); skupnja industrije dne 22. marca t. l. ob 8. zvečer v restavraciji »Novi svet« (Prešer. soba). Dnevni red vseh teh občnih zborov je sledeči: 1.) poročila funkcionarjev; 2.) Volitev odbora strokovne skupine; 3.) Slučajnosti. Ako eden ali drugi občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se vrši občni zbor pol ure kasneje s istim dnevnim redom, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih. Sklicatelji.

— Strokovna zadruga zidarstih mojstrov Slovenije v Ljubljani ima IV. redni občni zbor v nedeljo, 11. marca 1923 ob 9. dopoldne v posvetovalnici mest. magistrata v Ljubljani. Pri nesklepčnosti eno uro pozneje s tem-le sporodim: 1. Čitanije zapisnika zadnjega občnega zbora, 2. Določitev sprejemine novih članov, 3. Določitev sprejemine in oprostine va'encev, 4. Določitev združne deklaracije za leto 1923, 5. volitev odbora, načelnika, podnačelnika in glavnih računov. 6. Slučajnosti, Očben.

SHOD JAVNIH NAMEŠČENGEI

s' licenije danes za 20. uro NAPREDNI BLOK V dvorani »Kazine«, — VSI NA SHOD! —

KAINOVFIŠA FORCII A.

Angorska skupščina odklonila mirevno pogodbo.

PARIZ PRESENCEN. — Carigrad, 7. marca (Havas) Angorska narodna skupščina je odklonila zavezniški načrt mirevne pogodbe, ker je protiv nacionalnemu paktu. Narodna skupščina odklonila vsako odgovornost za slučaj, da vlada vstaja pri sprejemu in do zahteva, da se pogodba sklene po besedi lu in smislu. Večina narodne skupščine je proglasila turško vlado, da začne nove mirevne pogajanja pod pogojem, da se l mosulsko vprš'ne, ki je vitalnega pomena za Turčijo, mora rešiti in biti urejeno in 2. da ekupacijske čete morajo takoj po podpisu pogodbe izprazniti zase-dona ozemlja.

— Pariz, 8. marca (Izv.) V Parizu je vest, da je angorska skupščina odklonila načrt mirevne pogodbe, vzbudila velike ogorčenje. Parški listi napisa'o, da nos Turčija vsa popolno odgovornost za vsa težke posledice v bodočnosti.

— Carigrad, 7. marca. (Izv.) Po poročilih iz Angore je bila narodni skupščini predložena spomenica podpisana od 150 članov, ki zahtevajo, da vlada podpiše pod gotovimi pogoji mirevno pogodbo. Z večino glasov je bil sprelet predlog za zaključitev debate s pooblaštilom, da vlada zaključi oz nadaljuje pogajanja za mir. V mirevno pogodbo se imajo sprejeti pogoji: 1.) razvojlavilne finančnih in gospodarskih kap'talacij, 2.) ureditev gospodarskih in finančnih vprašanj in rešitev mosulske vprašanja, 3.) desinteressement glede Karagača, 4.) revizija londonske mirevne pogodbe iz l. 1913 in 5.) ureditev vprašanja plačila vojne oškodovane za opustošene maloazijske kraje. — Narodna skupščina stoji na stališču, da se mora sedanja Turška sploštevati in uvaževati kot popolnoma suverena država.

NOVE TEŽKOČE ANGLEŠKE VLADE.

— London, 7. marca. (Izv.) V londonski politični javnosti je vzbudila veliko senzacijo vest, da je pri dopolnitvi njih volitvah propadel vladni kandida Hill. Vladni krogi so pričakovali z gotovostjo, da pridobe ta mandat. V parlamentu pa je vest o propadu vladnega kandidata delovala kakor bomba. Sedaj so trije slučaji, da so v vladi možje ki niso izbrani iz srede parlamenta. Vlada prihaja v delikatnem položaj in v nove težkoče. Hill je bil čuvar državne zakladnice, sedaj je brez parlamentarne opore. Bonar Law je primoran izpopolniti mesto ministra pošt, za to mesto je sedaj dolžben N. Chamberlain dalje državni zaklad in tajništvo notranjih zadev, ker so vsi ti trije pri volitvah propadli.

— London, 7. marca. (K. B.) Veliki polom Hilla je vzbudil v političnih krogih veliko razburjenje. Listi pišejo, da so splošno pričakovali, da je Hillov mandat vladi zagotovljen. »Daily News« pravi, da je vest o tem neuspehu učinkovala v spodnji zbornici kakor bomba. Samo po sebi je razumljivo, da je izguba težkoče vlade znatno povečala.

PAPEŽEV POZDRAV MUSSOLINIJU

— Rim, 7. marca. (Izv.) Včeraj je prispel v Mesino novi nadškof Pajno. Pri svojem prihodu je imel na množice ragovor, v katerem je rekel: »Jaz hočem tudi tukaj pred Vami pozdraviti onega, ki drži v svojih rokah usode Italije, onega, ki stoječ na čelu vlade in naroda, stremi po tem, da povrne naši domovini stari prestiž močnega velikega in kulturnega naroda. Hočem pozdraviti tudi mladino, mlado silo naroda in srečne bodočnosti Italije, da bi rasla v senci vere in domovine čista in močna. Moje besede ne veljajo tolik kot pozdrav, prihajajoč z moje strani, marveč kot pozdrav onega, ki mi ga je naročil in ki vodi usode cerkve, to je pozdrav papeža.

Borzna poročila.

— Cur'h 8. marca. (Izvir.) Današnja predborza: Zagreb 5.40, Berlin 0.0265, Amsterdam 211.80, Newyork 5.3625, Milan 25.45, Pariz 23.45, London 25.20, Praga 15.925, Budimpešta 0.1775, Bukarešta 2.50, Dunaj 0.007475, avstr. žig. k. 0.0075, Varšava 0.012, Sofija 3.10.

Poizvedbe.

— Zgubil se je svilen robec, v nem sta bila zavezana dva mala ključka, prosi se, da se vrne v trgovini Sedej & Strnad, Prešernova ul. 3.

Glavni urednik: RASTO PUSTOSIEMSKER Odgovorni urednik: VALENTIN KOPITAR.

PALMA

Kaučuk potpe trnike in potplate

Prednosti!

Ceneje in znatno trajnije nego od kozol

Varstvo proti vlagi i mrazu!

ERODA SE nekaj dobro ohranjenega

pohišstva.

Polze se: Mirska ul. 21. vrata Štev. 10.

20.000 do 250.000 dinarjev

proti visokim obročim in najbolj razneseni za kratak rok se šča. Ponudbe pod „Tako“ na Anončni zavod Druge Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 2620

Seno, slamo

IN DRUGE DEŽELNE PRIDELKE (seno 900 K, slama 600 K), franko vsaka postaja v Sloveniji, dobavlja domača tvrdka

PUKL IN VERCE, 1923

Ingovim z del. pridelki, SOŠTANJ.

Trstje

za stropne izdelave in za najmodernejši stroj in iz najboljšega materiala ter dobavljen v vsaki množici po najnižji ceni.

I. Jugoslovanska tvornica Bakula

Jos. R. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22. Telef. 531.

†

Po prvi globoki žalosti naznanjamo, da nam je naša srčna ljubljena mama in tača, gospa

SELVINA LANG

vdova majerja

v sredo, dne 7. m. po dolgi mučni bolezni, previdna s telesa sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb dragoga nam pokojnika bo v petek, dne 9. marca 1923 ob 2. pop. iz hiše žalosti, Gosposvetska cesta 10, na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 6. marca 1923.

Bene in Fridl Lang, siova.

Joseph Lang, supruga hidrotehničarja

†

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je naš predragi oče, gospod

Matevž Žagar

železniški čuvaj

danes na večer, previden s sv. sakramenti v 62. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se vrši dne 9. marca t. l. ob 4. uri iz hiše žalosti, Zelena Jama, Ljubljanska ulica št. 85.

Ljubljana, dne 7. marca 1923.

Žalajoči ostali.

†

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš nadvse ljubljani neposabni oče, stari očeč, tati, brat, svak in stric, gospod

Ignacij Knafelc

nadpaznik v pokoju

danes zjutraj ob 7. uri, po kratki zelo mučni bolezni, previden s sv. sakramenti, v starosti 72 let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika se vrši jutri v petek, dne 9. t. m. ob 4. uri popoldan iz hiše žalosti, Vrhovčeva ul. 9, na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah. Priporočamo ga v molitev.

V Ljubljani, dne 8. marca 1923.

Žalajoče rodbine: Knafelc, Keclan, Klakof, Schöner.

Nova biša z vrhom

v Spodnji Šiški se čisto prod. — Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2448

Dvokolesa, motorčki, OTROČJI VOZIKI, SIVALNI STROJI, majnega pa

TRIBUNA, Ljubljana, Karlovaška cesta št. 4. 1900

Kupim žago, mlin

ali lahke POSESTVO ter dobro ohranjeno MOTORNO KOLO. — Ponudbe s tehničnim popisom in cenami na: GORNIK, Libelice, Koroske. 2152

Petrolejske vrče 2374

z zaboji ali brez zabojev in železne barve kupujemo v vsaki množini. Hrovat & Komp., Ljubljana, Vegova ulica 6.

Perilo

se prod. in sicer 12 ženskih starih poslovnih novih iz najkrajšega platna. Sp. Šiška, Lepodvorska ulica 175.

Proda se

izumisljena kovaško orodje v večjem mestu Slovenije, odstopi se tudi lokal in stanovanje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Kovačnica 2381“

Dobro ohranjena otroška posteljnica

z vložkom se prod. pri tepetniku Pavlova, Vegova ulica 10. 2438

klavir

Rad pomanjkanja prostora se prod. tvrde Schabel. Istotam se kupi rabljen pisalni stroj. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2439

Službo hlapca ali hišnika

šče oženjen moški. Nastop takoj. Stanovanje v hiši. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2440

Trboveljski premož in drva

stare v zalogi vsake množine. Družba Ilirija, Ljubljana, Kalja Petra trg št. — Tel. 220. 2243

Proti visoki najemlini

ki se plača evant. za več let naprej, se išče stanovanje v mestu s 3-4 sobami, elek. razsvetljavo in vodovodom v stari ali novi hiši. Posredovalcem visoke nagrade. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2631

40.000 kron nagrade

evant. tudi več onemu, ki zamenja lepo stanovanje v mestu s 3-4 sobami s stanovanjem na periferiji, oddaljenim 26 minut od glavne post. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2630

Praktikant (inja)

za pisarniško službo se šče. Pogaj. znanje knjigovodstva in po možnosti nemškega in hrvaškega jezika. V pošto pridejo referenčni z liste pisne. Pisne ponudbe pod „Lepopisje 2094“ na upravo Slov. Naroda.

PERILO

za dame, gospode in otroke po zmernih cenah pri

A. Šinkovic ml. K. Soss

LJUBLJANA, Mostni trg 19.

Zamenjam stanovanje in plačam 12.000 K nagrade.

Stanovanje visoko pritlično obstoji in 1 velik, 2 manjši sob in vsaki pritlični, se nahaja blizu Elizabetine bolnice. Reflektiram na solčno stanovanje v mestu s 3 sobami, pritličnimi, elektr. razsvetljavo in kopalnico. Ponudbe pod „Povratitev selitvenih stroškov“ na Upravo Slov. Naroda. 2343

Zjjava.

Iskanje oglasnega zavoda J. Zorman, anončno in reklamno podjetje, Ljubljana, Gledališka ulica 2, izjavlja, da je vsak naporas med njim in g. Vladimirov Štajnar-Mihaljevičem pozvan. O. V. Štajnar-Mihaljevič je s početkom marca t. l. zopet zastopnik oglasnega zavoda J. Zorman ter pooblaščen, pokovati v interesu in v dobrobit zavoda.

Joško Zorman.

Gospodična

se sprejme na stalno stanovanje 2 sobni. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2437

Violinist

šče službe. Ponudbe pod „Obšigat 2481“ na upravo Slov. Naroda. 2431

Plačilni natakar

sodaj v službi, šče drugo mesto. Ponudbe pod „Samoa 2460“ na upravo Slov. Naroda. 2460

u upravi lista.

A. S.

Dobro Izvežbana blagajničarka

se sprejme v večjo restavracijo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2426

Gostiina in mesarija

na prometnem kraju se vzame v najem. Ponudbe pod „Obšt 2430“ na upravo Slov. Naroda. 2430

Mož

poročen, z enim otrokom, ganesljiv, razume poljedelstvo, išče službe h konjem ali na posestvo. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2434

Prazna soba s hrano

v sredini mesta se odda takoj dvema osebam. Ponudbe pod „Samo s hrano“ 2435“ na upravo Slov. Naroda. 2435

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami se šče v novi ali stari hiši. Najemnina postranska stvar. Ponudbe pod „Uradnik 1000-2404“ na upravo Slov. Naroda. 2404

Psa farmaca (Vorstehernd)

prodam radi pasjega kontumaca, zelo lepega, velikega, 2 in pol leta starega, dobrega osebacja in hišnega varuha. Tomazin, Smartno pri Litiji. 2386

Lep ograjen prostor

ob Marlinovi cesti, pripraven za stojalo, vrt ali njivo, se odda po ceni v najem. Natančneje se pisne v Sv. Florijana ulici 20-1. 2456

Zamenja se

lepo, solčno, moderno stanovanje na Skofljani, obstoječe iz 3 sob in pritličja, za enake v centru mesta proti dobri nagradi. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „L. V. 2482“. 2432

Mebilirano stanovanje

za dve osebi, eno dete, na periferiji 20 minut od pošte, čedno, zelo prijazno, se da v najem za 3 leta proti vsprej vplačila. Ponudbe pod „Prijazno 2433“ na upravo Slov. Naroda. 2433

Gostilna

na prometnem kraju v Ljubljani se odda v najem. Obširne ponudbe z navedbo najemnine na upravo Slov. Naroda pod „Redka prilika 2466“. 2466

Prodam lepo antiško perzijsko

Kasabanje porčeno. Naslov se isve pri Aloma Company, anončni in reklamni družbi, Ljubljana, Kongresni trg 3. 2454

Rabljene britvice

Čilic, Mam št. se sprejemajo v elektr. brušenje v drogeriji I. C. Kotar, Wolfova ulica 8, in v drogeriji Antona Kauc, Židovska ulica 1. Znanja naročila hitro in točno. 2455

Sijeno

hno zobenu i pšeničnu slamo in najnižje cene prodaje na vagone

A. Matijević

Zagreb, Draškovičeva 9. Tel. 22-73.

Trgovski pomočnik

začetnik, vešč. mašine stroke, žel. prometni službo. Najrajši gre v Ljubljano v specializirano trgovino. Nastop s 15. majem. Ponudbe na „S. B.“, pošto ležeče Jesenice, Dol. 2407

Vinska klet in delavnica

na Ottnadu, približno 300 kvadr. met., ter travniški, 5 orlov, v Ljubljani, ob Tržaški cesti se odda v najem. Ponudbe pod „Najem 1923-2459“ na upr. Slov. Naroda. 2459

Kupim pianino ali kratak klavir

dobro ohranjen. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Pianino 2446“. 2446

Kupim parcelo

v Ljubljani, do 600 m za vilo. Plačam takoj. Ponudbe z navedbo cene, kraja in velikosti pod „Lepa lega 2452“ na upravo Slov. Naroda. 2452

Kupim novo vilo

v Ljubljani, oddano po prevratu, tudi še nedogržajeno. Plačam takoj. Ponudbe z navedbo cene in prestege stanovanja pod „Nova vila 2453“ na upravo Slov. Naroda. 2453

Kupim dve omari

rabljeni, z dvema vrstama. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Omari 2431.. 2431

Na prodaj

dva otročja vozila, eden spornik, drugi spalnik, in porcelanasta umivalna garnitura. Ogleda se med 10. in 12. uro dop. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2447

Blago za damski kostum

čista volna, 140 cm široko, v vinski-rošč barvi, se po jako nizki ceni prod. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2459

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami išče v novi ali stari hiši za svojega uradnika denarni zavod. Najemnina postranska stvar in poleg tega še nagrada K 10.000.—. Reflektanti naj pošljejo ponudbe na upravo Slov. Naroda pod šifro „Denarni zavod 10.000-2446“.

Priporočam

se cenj. gg. trgovcem kakor tudi privatnim čevljarjem za izdelovanje gornjih delov čevljev vsake vrste. Izdelujem tudi vzorce po meri. Postrežba hitra in solidna.

F. Kralj, Novi Vodmat 64 pri Ljubljani.

Kontorist(inja)

perfekten korespondent srbohrvaški in nemški, zmožen stenografije, se išče za takojšen nastop. — Ponudbe na Poštni predal 129, Ljubljana. 2456

Jeklene vile

za gnoj, štirogijate, 5000 kom., odda po zmerni ceni „Jugoslovansko import in eksport. podjetje“ Maribor, Trubarjeva 4. — Telefon interurban 82.

Lokomobile

vseh velikosti, moderne konstrukcije

kompletne oprave

za parne pilane, zmerne cene, pri Jugoslov. import in eksport. podjetju, Maribor, Trubarjeva ul. 4. Telefon interurb. 82.

Slovo.

Ker se nisem mogel od vseh svojih cenj. odjemalcev, prijateljev in znancev osebnostno posloviti, Vam ključem pri svojem današnjem odhodu iz Ljubljane: na veselo svidenje in pristrčni Zdravo!

Vdani

Josip Selovin.

Iščemo za našo umetniško tovarno

KAMENARJE

ki znajo delati na ročne udarne stroje, hidravlične in ekscentrske preše, tako tudi znajo poslužiti stroje za brušenje stopnic (Stufen-schleifmaschine) in „riteliš“ ter so tudi v stanju sestaviti vse potrebne dele. — Ponudbe na Industrijsko Gradjevinško a. d. „Inženjer“ v Zemunu. 2457

Stenski načrt Ljubljane je izšel

v zalogi „Stenskih reklamnih načrtov trgovsko-prometnih središč in kopalnišč kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev“ ter se dobiva po vseh trafikah za cenno Dina 7.—, po pošti Din 8.— kakor tudi v glavni zalogi: **OSIŠKI ZAVOD**

J. ZORMAN - OVO ANONČNO IN REKLAMNO PODJETJE

LJUBLJANA, Gledališka ul. 2.

AUTOMOBILE

16/18 HP 2 osobna „Fiat“ 4 — 6 sedežna, elegantna, v stanju kakor nova.

35 HP 1 osobni „Praga“ 6 sedežni, elektr. razsvetljava, v zelo dobrem stanju.

22 HP 2 osobna „Ford“ elektr. razsvetljava, samopogon, v dobrem stanju.

28 HP 1 osobni „Edler“ 1 tonski, s pnevmatiko, karoserija po želji, v zelo dobrem stanju.

15-40 HP 1 osobni „Praga“ 3-4 tonski, s polgumastimi obroči, s priklopnim vozom za 2 tona ali brez, v stanju kakor nov.

34 HP 1 osobni „Fiat“ 15- ter 2 tonski, s pnevmatiko, v zelo dobrem stanju

ter več drugih osebnih, tovarnih in omnibusov prodaja po najnižjih cenah

JUGO-AUTO, d. z o. z., Ljubljana, Dunajska c. 36.